

FTIR spektroskopiske undersøgelser af iods kompleksdannelse med thiocyanat

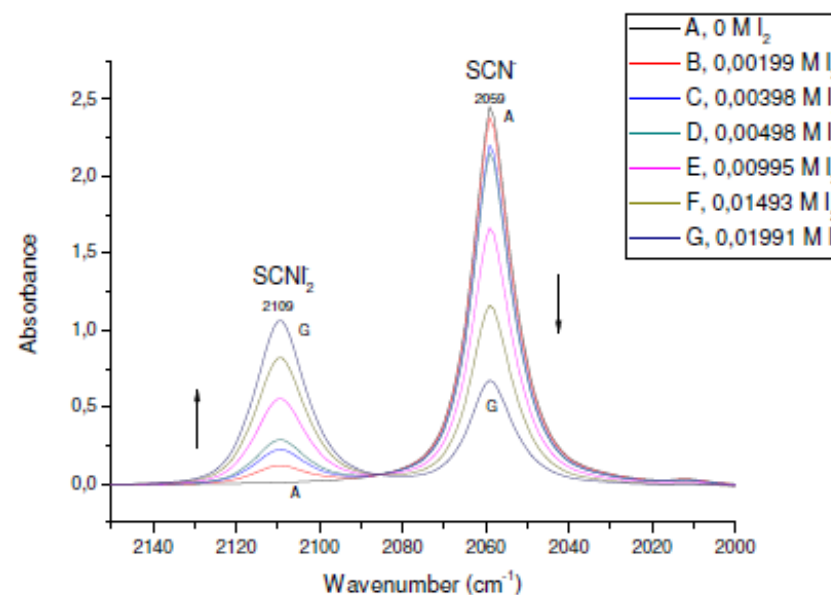
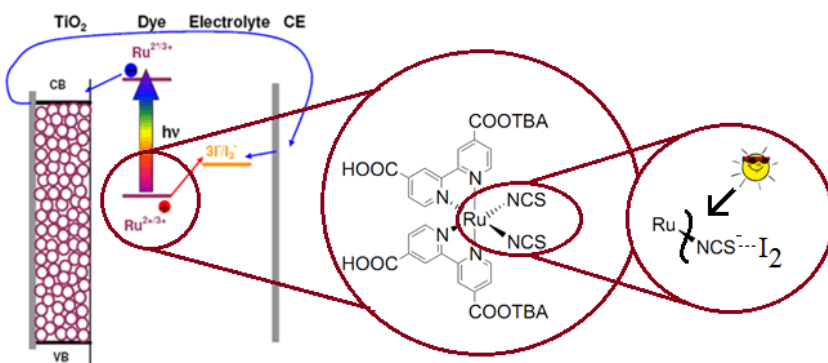
Jordens samlede befolkning forbruger i dag i omegnen af 15 TW energi årligt. Vores energiforbrug er imidlertid voksende; allerede i 2050 forventes et årligt forbrug på omkring 30 TW, mens dette tal om blot hundrede år vil være vokset til omegnen af 50 TW. Samtidig er prisen på vores primære energikilde, olie, eksploderet de sidste år i takt med efterspørgslen, og energiforskere frygter sågar, at vi kan ende i en situation, hvor vi vil have malket vores planet tør for netop olie. Derfor er det relevant at skue mod nye horisonter, udforske og udvide alternative og vedvarende energikilder. En mulighed kunne bl.a. være at skue opad, op mod himlen. Der finder vi den ultimative energikilde, solen, der dagligt sender omkring 120.000 TW energi mod Jorden. Denne energi kan udnyttes ved hjælp af solceller. En ny solcelle, der udvikles i øjeblikket, er den farvestofs sensibiliserede solcelle (DSC). Denne bruger et farvestof, N719, til at omdanne solenergien til strøm.

Problemformulering

Kan der ved FTIR spektroskopi observeres en kompleksdannelse mellem thiocyanat (SCN^-) og iod (I_2) i acetonitrilopløsning (MeCN) – og i så fald, hvad er stabiliteten for et sådan kompleks, bestemt ved ligevægtskonstanten (K)?

En DSC er baseret på absorption af lysenergi i et farvestof. I farvestoffet findes SCN^- som en ligand til ruthenium(II), og I_2 i MeCN opløsning bruges som elektrontransportør ved et redox system. Da disse stoffer indgår som komponenter i DSC kan de derved i teorien reagere med hidtil ukendt konsekvens for f.eks. DSC's holdbarhed.

På figuren herunder kan man se en DSC, og det aktive farvestof. Mens der bliver dannet strøm, sker dog også det, at SCN^- bliver erstattet af I_3^- i farvestoffet, hvorved dette mister sin funktion, og dermed flyder SCN^- rundt i solcellen og kan reagere med I_2 .

Afbilledet er absorbansen for opløsninger af I_2 og KSCN i MeCN, i celle E-1, som funktion af bølgetal. De respektive koncentrationer af I_2 for en given kurve er angivet i tekstboksen, mens koncentrationen af KSCN holdtes konstant på 0,02496 M. Toppen ved 2059 cm^{-1} er SCN^- , mens toppen ved 2109 cm^{-1} antages at skyldes komplekset I_2SCN^- , eftersom absorbansen for denne top tiltager ved øget I_2 koncentration mens absorbansen for SCN^- toppen aftager, illustreret ved pilene. Ved omkring 2085 cm^{-1} findes det isobestiske punkt, hvor alle kurverne krydser hinanden og de molære absorbanser er ens, dermed er den samlede absorbans af opløsningen i dette punkt uafhængig af respektive koncentrationer af I_2 og SCN^- . Spektrene er fratrukket spektret for MeCN, figuren er blevet beskåret for at forstørre det relevante område og nulstillet ved 2150 cm^{-1} .

Konklusion

Ved FTIR spektroskopiske undersøgelser af KSCN og I_2 i MeCN fandt vi, at den karakteristiske SCN^- top ved bølgetal 2059 cm^{-1} aftog med stigende koncentration af I_2 , samtidig med at en ny top fremkom ved bølgetal 2109 cm^{-1} . Denne top tilordnede vi komplekset I_2SCN^- . På baggrund af spektrene, antog vi, at I_2 bindes til svovl i SCN^- , da komplekset absorberede ved et højere bølgetal end SCN^- . Ved en numerisk procedure, STEP, bestemte vi ligevægtskonstanten for til $2200 \pm 450 \text{ M}^{-1}$. Dette resultat modstrider et tidligere studie [Ashour, 2000], som bestemte ligevægtskonstanten til $10^{6,6} \text{ M}^{-1}$.

I relation til DSC forventer vi, at SCN^- stabiliseres af I_2 i elektrolytopløsningen under dannelse af I_2SCN^- , hvilket øger muligheden for at SCN^- fraspaltes fra farvestoffet. Tabet af SCN^- påvirker muligvis farvestoffets evne til at exciteres af solen, hvorved solcellens levetid formentlig forkortes.